

**صور تجلسه پنجمین نشست عادی هیات امنای دانشگاهها و موسسات آموزش عالی
استان خراسان رضوی - تهران - مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۷**

**پیوست شماره پنج - موضوع مصوبه بیست و ششم
دستورالعمل نحوه همکاری استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور
با دانشگاه فردوسی مشهد**

مقدمه

یکی از راههای توسعه و پیشرفت علمی و فرهنگی، برقراری ارتباط بین مراکز و نهادهای علمی و به تبع آن تعامل شخصیتها و دانشمندان ممالک مختلف است. ترجمه آثار و نوشته‌ها و رفت و آمد دانشمندان و سیر و سفر آنان از عوامل مهم تحولات علمی و فرهنگی در گذشته بوده است و امروزه هم این مسأله نقش و سهم مهمی در رشد علمی و فنی جوامع و کشورها دارد. در جهان معاصر فاصله‌ها کوتاه و رفت و آمدها تسهیل شده است. بنابراین یافتن شیوه‌ها و راهکارهای برقراری ارتباط بین مراکز و شخصیت‌های علمی بسیار اساسی است و دانشگاه به عنوان یک نهاد رسمی علمی و متولی اصلی آموزشی و پژوهش بدون ارتباط با مراکز مشابه در ممالک دیگر نمی‌تواند حیات و بقای خود را حفظ و به وظیفه اصلی‌اش عمل کند.

دانشگاه فردوسی مشهد طی سالها کوشیده است به این مهم همچون وظیفه‌ای دانشگاهی و رسالتی علمی عمل کند و براین اساس به دعوت از استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور مبادرت ورزیده است. در این میان با توجه به جایگاه و اعتبار علمی بسیاری از استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور و علاقه آنان به وطن و هویت ملی و فرهنگی خود و آشنایی آنان به علم روز دنیا، برقراری ارتباط با آنان می‌تواند برای رشد و شکوفایی دانشگاه و آشنایی استادان و دانشجویان با یافته‌های جدید بسیار مؤثر باشد و علاوه بر بهره‌مندی علمی زمینه برای حضور استادان و محققان دانشگاه با آثار آنها در مجامع جهانی فراهم خواهد شد. یافتن یک راهکار مناسب برای برقراری، حفظ و تدوام ارتباط با استادان ایرانی مقیم خارج از کشور، راه‌حل مناسبی خواهد بود برای رشد و توسعه دانش و بروز شدن اطلاعات استادان و دانشجویان که برای رسیدن به این هدف، دانشگاه فردوسی مشهد این دستورالعمل را در باب چگونگی چنین ارتباط علمی تدوین نموده است:

الف) اختصارات

- ۱- منظور از «دانشگاه» در این دستورالعمل، دانشگاه فردوسی مشهد است.
- ۲- منظور از «کمیته منتخب جذب» در این دستورالعمل، کمیته‌ای با ترکیب سه عضو ثابت (معاون آموزشی دانشگاه، معاون پژوهشی دانشگاه و مدیر دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی دانشگاه) و دو عضو متغیر (رئیس دانشکده و مدیر گروه یا رئیس مرکز تحقیقاتی مربوط به تخصص عضو هیأت‌علمی مدعو) می‌باشد که وظیفه رسیدگی به درخواست‌های ارسالی از دانشکده‌ها برای جلب همکاری استادان و متخصصان ایرانی خارج از کشور را بر عهده دارد.

**صور تجلسه پنجمین نشست عادی هیات امنای دانشگاهها و موسسات آموزش عالی
استان خراسان رضوی - تهران - مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۷**

ب) اهداف

- ۱- بهره‌مندی از توان علمی استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور در جهت ارتقای کیفی آموزش، پژوهش و فناوری در «دانشگاه».
- ۲- تقویت عناصر مربوط به هویت فرهنگی، دینی و ملی در استادان و متخصصان ایرانی خارج از کشور و بهره‌گیری از حسن وطن دوستی آنان.
- ۳- گسترش روابط علمی و فنی بین «دانشگاه» و دیگر دانشگاهها با مؤسسات پژوهشی معتبر جهان.
- ۴- انتقال دانش و تجارب علمی و فنی به کشور و بویژه تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی «دانشگاه».
- ۵- آگاهی مدیران آموزش عالی از اهداف، سیاستها و چشم‌اندازهای دانشگاههای پیشرفته و مؤسسات پژوهشی سایر کشورها.
- ۶- جذب منابع، امکانات و تجهیزات جدید آموزشی از طریق اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک.
- ۷- ایفای نقش گسترده‌تر در توسعه علمی جهانی از طریق انتشار مقالات علمی به صورت مشترک با اعضای هیأت علمی «دانشگاه» در نشریات معتبر جهانی.
- ۸- شناساندن جایگاه، موقعیت و توان علمی «دانشگاه» به جامعه علمی خارج از کشور.
- ۹- حفظ ارتباط با سرمایه‌های ایرانی مقیم خارج از کشور.

ج) حوزه فعالیت

۱- برنامه‌های آموزشی:

- ۱-۱- ارائه دروس مختلفی که در عین ضروری بودن، در ایران و بویژه در «دانشگاه» کمتر به آنها توجه شده است یا «دانشگاه» با کمبود متخصص در این زمینه مواجه است.
- ۱-۲- ارائه کارگاههای آموزشی برای اعضای هیأت علمی و دانشجویان و متخصصان خارج از «دانشگاه».
- ۱-۳- برگزاری دوره‌های فشرده دروس ویژه
- ۱-۴- ارائه سخنرانی‌های علمی
- ۱-۵- همکاری در تدریس دوره‌های دکتری
- ۱-۶- برگزاری نشست‌های علمی، تخصصی و عمومی با دانشجویان تحصیلات تکمیلی

۲- برنامه‌های پژوهشی و فناوری:

- ۲-۱- برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی جدید در دانشکده‌ها و یا مراکز تحقیقاتی «دانشگاه».
- ۲-۲- راهنمایی یا مشاوره رساله دانشجویان دکتری به صورت مشترک با اعضای هیأت علمی «دانشگاه».

صور تجلسه پنجمین نشست عادی هیات امنای دانشگاهها و موسسات آموزش عالی
استان خراسان رضوی - تهران - مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۷

۲-۳- انتشار آثار علمی (کتاب - مقاله) به صورت مشترک با اعضای هیات علمی یا دانشجویان تحصیلات تکمیلی در داخل یا خارج از کشور
۲-۴- تعریف و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی ملی یا فراملی به صورت مشترک
۲-۵- استفاده از تجارب موفق سایر مراکز علمی، تحقیقاتی و فناوری بین‌المللی در حل چالش‌های فراروی توسعه فناوری
تبصره ۱- در تمام برنامه‌های آموزشی و پژوهشی ضروری است گزارش فعالیت‌های انجام شده از سوی عضو هیات علمی و گروه مربوط برای ارزیابی اثربخشی به «کمیته منتخب جذب» ارسال شود.

د) ضوابط و راهکارهای اجرایی برای به خدمت گرفتن استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور

۱- شرایط لازم برای همکاری استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور با «دانشگاه».
استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور مشمول این دستورالعمل باید یا در کادر هیات علمی یکی از دانشگاههای معتبر جهان فعالیت داشته باشند (دانشگاههای مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) یا به عنوان یک صاحب‌نظر و پژوهشگر ممتاز در یک مؤسسه پژوهشی معتبر در رشته و تخصص خود شناخته شوند.
تبصره ۱- تشخیص و تعیین حائز شرایط بودن یا نبودن افراد، برعهده «کمیته منتخب جذب» می باشد.
تبصره ۲- استادان و متخصصان ایرانی بازنشسته مقیم خارج از کشور نیز مشمول این دستورالعمل می‌باشند.
تبصره ۳- استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور مشمول این دستورالعمل با تقاضای کتبی خود و یا با پیشنهاد کتبی یکی از اعضای هیات علمی «دانشگاه» و موافقت گروه و دانشکده یا مرکز تحقیقاتی مربوط همراه با شرح آثار علمی نامبرده به «کمیته منتخب جذب» معرفی می‌شوند و پس از تأیید در کمیته مزبور از آنان برای همکاری دعوت خواهد شد.

۲- نوع و نحوه همکاری استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور با «دانشگاه».
نوع قرارداد همکاری استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور در قالب قرارداد استخدام پیمانی می باشد و می‌تواند در سه قالب نیمه وقت، افتخاری و پاره وقت به شرح ذیل باشد.
۲-۱- نیمه وقت: در این وضعیت، استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور در سال حداقل یک نیمسال در «دانشگاه» حضور دارند.
۲-۲- افتخاری: در این وضعیت، استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور حداقل یک هفته در سال در «دانشگاه» حضور دارند و در طول سال ارتباط خود را با دانشگاه حفظ می‌کنند.
۲-۳- پاره وقت: در این وضعیت، استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور بیش از یک ماه (متوالی یا متناوب) در سال در «دانشگاه» حضور دارند و حداقل ۴۰ ساعت در سال به امر آموزش (تدریس، ارائه کارگاه

**صور تجلسه پنجمین نشست عادی هیات امنای دانشگاهها و موسسات آموزش عالی
استان خراسان رضوی - تهران - مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۷**

و یا سخنرانی) و یا دو برابر این مدت به امر پژوهش (راهنمایی، مشاوره و یا مشارکت در پروژه های تحقیقاتی) در «دانشگاه» فعالیت می کنند.
تبصره ۴- گزارش عملکرد استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور مشمول این دستورالعمل می بایست پس از پایان همکاری در پایان هر سال، به «کمیته منتخب جذب» ارائه شود.

ه) امکانات و تعهدات «دانشگاه»

- ۱- «دانشگاه» می تواند به استادانی که به صورت پاره وقت با این دانشگاه همکاری خواهند کرد، علاوه بر هزینه ایاب و ذهاب و امکانات اقامت، حق الزحمه متناسب با آموزانه عضو هیأت علمی هم مرتبه در «دانشگاه» پرداخت کند.
 - ۲- «دانشگاه» می تواند به کسانی که به صورت افتخاری همکاری خواهند کرد، تنها هزینه ایاب و ذهاب و امکانات اقامت در مشهد ارائه کند.
 - ۳- «دانشگاه» می تواند در صورت درخواست استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور نیمه وقت و اخذ مجوز از هیات امناء، نسبت به استخدام پیمانی تمام وقت آنان اقدام کند.
 - ۵- تبصره ۵- تشخیص مرتبه علمی استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور پاره وقت و معادل سازی آن به عهده «کمیته منتخب جذب» خواهد بود.
 - ۶- تبصره ۶- معادل سازی حق الزحمه های پژوهشی یا آموزشی «دانشگاه»، مطابق با بخشنامه های موجود «دانشگاه» انجام خواهد شد.
 - ۷- تبصره ۷- حدود و میزان امکانات و تعهدات «دانشگاه» در برابر استادان و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور پاره وقت یا افتخاری توسط «کمیته منتخب جذب» به صورت سالانه تعیین خواهد شد.
- این دستورالعمل مشتمل بر یک مقدمه، «۵» بخش و «۷» تبصره، در تاریخ ۸۳/۱۲/۲۵ به تصویب شورای «دانشگاه» رسید و با انجام اصلاحاتی در تاریخ ۹۴/۹/۱۷ به تصویب هیأت امنای دانشگاهها و موسسات آموزش عالی استان خراسان رضوی رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

دکتر عبدالرضا باقری
مشاور وزیر و رئیس مرکز هیاتهای امناء و هیاتهای ممیزه